

Läraryrkesnämnden

Verksamhetsberättelse CSL 2024

Dnr FL 2011/LUN2024/06

Verksamhet

Centrum för språk- och litteraturredaktik (CSL) är en mångvetenskaplig miljö där forskare och lärare från flera ämnen samverkar kring praktikinriktad ämnesdidaktisk forskning och utvecklingsarbeten, som tar sin utgångspunkt i konkreta problem och utmaningar i skolans verksamhet. Genom våra studier och seminarier vill vi bidra till en utvecklad teoretisk förståelse av skolans språk- och litteraturarbete, samtidigt som vi deltar i utvecklingen av undervisning i språk och litteratur. CSL har ett väl fungerande och ömsesidigt givande samarbete med lärare på olika utbildningsstadier från förskola till universitet samt med forskare vid Karlstads universitet, andra universitet och högskolor i Sverige och internationellt. Verksamheten omfattar även externt samarbete i form av föreläsningar, samverkans- och kompetensutvecklingsprojekt tillsammans med skolor, lärare och nätverk kopplade till utbildning och skola. Efterfrågan av vår expertis är fortsatt stark. Samverkan sker också med myndigheter och andra aktörer inom skolektorn. De flesta av våra forskare undervisar i läraryrkesutbildningen och handleder också studenter som skriver magisteruppsatser, examensarbeten och andra uppsatser. Våra forskare har också uppdrag som handledare eller biträdande handledare till doktorander och licentiander vid såväl Kau som vid andra svenska och utländska universitet.

I CSL:s strategi ingår att samarbeta med såväl lärare på fältet, enskilda forskare som andra centrumbildningar vid Karlstads universitet och att vara flexibel i relation till olika forskares intressen och möjligheter. Som ett led i arbetet med att expandera miljön verkar vi för en inkluderande forskningsmiljö som också relaterar till ett större ämnesdidaktiskt fält. Ett påtagligt resultat av detta arbete är master-/magisterutbildning i ämnesdidaktik och en stödstruktur för ansökningar med forskare från Karlstads universitets didaktiska forskningscentra.

Den främsta styrkan för CSL är att våra forskare arbetar tillsammans kring språk- och litteraturredaktiska frågor inom universitetet, men också på nationella och internationella arenor. Under året har särskilt satsningar gjorts för att stärka den ämnesdidaktiska forskningen inom ämnet svenska språket. Detta har gjorts genom en gästforskaranställning på 20% av Erika Sturk med ett särskilt uppdrag att arbeta med skrivdidaktik. En lektor och två adjunkter på svenska språket har erhållit medel från CSL för detta arbete. Ansökningar som inkluderar samarbeten med andra forskningscentra har också arbetats fram och erhållit extern finansiering under 2024.

Våra tidigare etablerade samarbeten med nordiska och internationella forskare och lärosäten har fortsatt, där samarbetet med Høgskolen i Innlandet innefattar att en av våra forskare (Christina Olin-Scheller) innehaft en gästprofessur på lärosätet 2024. På nordisk nivå har samarbetet med universiteten i Oslo, Odense, Helsingfors, Vaasa och Akureyri fortsatt genom deltagandet i det nordiska excellence-centret QUINT (Quality in Nordic Teaching) och i NORDFORSK-projektet INSPECT (*Societal Security after COVID 19 - Inquiring Nordic Strategies, Practices, Educational Consequences and Trajectories*). Flera CSL-forskare har ledande positioner inom QUINT och INSPECT. Samarbetet med Åbo Akademi i Vaasa och Syddansk Universitet har stärkts genom ett gemensamt forskningsprojekt som också inkluderar forskare från Nord universitet. Som helhet har CSL en stark position som forskargrupp inom språk- och litteraturredaktik i Norden. CSL har också fortsatt att stärka sin position i relation till internationella samarbeten, främst genom samarbetet med forskargruppen ROSE i det internationella nätverket KOSS, där flera CSL-forskare är mycket aktiva. Glädjande nog har flera CSL-doktorander engagerat sig aktivt i KOSS-samverkan vilket innebär en betydande möjlighet att bygga upp internationella nätverk under doktorandtiden.

CSL-forskare har under 2024 ansvarat för och medverkat i projekt inom den statliga satsningen ULF – Undervisning, Lärande, Forskning. Dessa projekt är *Faktorer som samvarierar med högstadielära språkfärdighet i engelska* och *Samarbete mellan skolbibliotek, skola och hem*. Arbetet med dessa projekt fortsatte under 2024 och ligger till grund för kommande ansökningar. Vi ser att ULF-samverkan på ett positivt sätt inneburit ökat fokus på kontakter och samarbeten med kommuner och skolor på alla stadier, vilket inte minst är synligt i olika arrangemang tillsammans med RUC, Pedagog Värmland och regionens IKT-nätverk. Projektet *Samarbete mellan skolbibliotek, skola och hem* har också kopplats till ett pågående arbete i Varbergs kommun som leds av Gustav Fridolin. Flera CSL-forskare har också haft fortsatt samarbete med gruppen *Språk-läs- och skrivutvecklare i Värmland* (SOL-nätverket), genom regelbundna föreläsningar och erfarenhetsutbyte.

Under 2024 har fortsatta satsningar på juniora forskare ("early career research") gjorts genom finansiering av ett projekt (Kent Fredholm). Två doktorander i miljön, Marie Wejrums och Jakob Olsson, disputerade under 2024 och har sedan dess erhållit postdoktid från CSL fram till slutet av 2025. Doktoranden Anna Nissen som också disputerade under 2024 har anställts som gästforskare inom CSL under 2025. Därutöver finns en doktorand på litteraturvetenskap (Sofia Oldin Cederwall) och en i svenska språket (Denny Jansson). Inom forskarskolan KÄKK finns två antagna doktorander med språk- och litteraturredaktisk inriktning (Liliann Byman Frisén och Maria Mollstedt), och ytterligare två forskarstuderande från svenska språket (Annelie Johansson) och svenska som andraspråk (Pernilla Olsson) är affilierade till KÄKK och hel- respektive delfinansierade av CSL. Pernilla Olsson hade sitt lic-seminarium under 2024 och har påbörjat sina studier med avslutning mot doktor. En forskarstuderande med CSL-inriktning inom den tidigare forskarskolan FUNDIG (Ann-Kristine Hamberg) är antagen till studier med avslutning doktorsexamen. Dessutom är en doktorand (Tommy Jansson) finansierad av ett CSL-knutet VR-projekt. Två nya doktorander i litteraturredaktik respektive engelskdidaktik kommer att rekryteras under våren 2025, vilket säkerställer att doktorandmiljön fortsatt kommer att vara relativt stor.

Vi kan med glädje konstatera att de 10-tal doktorander som har avhandlingsprojekt riktade mot språk- och litteraturredaktik har under 2024 träffats regelbundet under mer eller mindre formella former och genomförde under våren 2024, med hjälp av CSL-medel, ett skrivinternat med inspirationssamtal av seniora CSL-forskare.

CSL fortsatte under 2024 att satsa på medel till forskningsassistenter. Förutom att detta medverkar till en bredare inkludering av CSL-verksamma personer, kan lärare, adjunkter och juniora forskare få erfarenheter och kompetenser för fortsatt meritering och seniora forskare i projekten kan nyttja sin forskningstid mer effektivt för andra forskningsuppgifter.

Under 2024 har vi deltagit regelbundet i LUN:s forskningsråd tillsammans med representanter från fakultetens övriga centrumbildningar och även varit representerade i LUN. Exempelvis är en av doktoranderna doktorandrepresentant i Lärarutbildningsnämnden och även LUN's forskningsutskott.

CSL:s seminarieverksamhet har under 2024 varit hög med sammanlagt 12 tillfällen, av vilka ett var ett planeringsseminarium, ett var 50%-seminarium, tre 90%-seminarier, ett lic-seminarium, två ansökningsseminarier och fem seminarier med inbjudna och interna föreläsare. Ett av seminarierna var ett redovisningsseminarium, som varje år.

Utöver detta deltog CSL-forskare under 2024 i planering och genomförande av gemensam ämnesdidaktisk dag – Ämneslärardagen – tillsammans med RUC, CSD, SMEER och ROSE. CSL-doktorander och forskare deltog också med mycket uppskattade presentationer på Grammatikdagen och Humanistdagarna.

CSL har under 2024–2025 varit föremål för en återkommande internationell utvärdering initierad av rektor. Arbetet har varit omfattande och tagit mycket resurser i anspråk som CSL behövde tillhandahålla själv. Vi inväntar utvärderingsrapporten, på basis av vilken en handlingsplan kommer att utarbetas.

Miljöbeskrivning

I nedanstående tabell 1 redovisas personer som haft finansiering av CSL i sina tjänster under verksamhetsåret 2024. CSL har en extern ordförande och en rådgivande kommitté bestående av representanter från verksamheten och de akademiska ämnena engelska, litteraturvetenskap, pedagogiskt arbete och Svenska språket. I den rådgivande kommittén ingår också en doktorandrepresentant och en extern representant från verksamheten. Vi jobbar aktivt med att ha en arbetande rådgivande kommitté där uppdrag och åtaganden fördelas mellan medlemmarna. Den externa ordföranden Carina Hermansson och den externa ledamoten Malin Granström är inte listad i tabell 1. Mandatperioden för den rådgivande kommittén avslutas under våren 2025 och arbete med att ta fram en ny rådgivande kommitté har pågått under 2024. De vetenskapliga ledarna Christina Olin-Scheller och Andrea Schalley har av dekanen förordnats till en ny mandatperiod av 3 år.

Under 2024 har Erika Sturk innehaft en anställning som gästforskare. Dessutom är sju forskarstuderande och fyra adjunkter delvis finansierade av CSL. Till miljön kan utöver detta även räknas ytterligare tre forskare (redovisas längst ned i tabell 1). Två docenter knutna till CSL befordrades till professor (Asplund och Wijkmark) och flera befordringsärenden (professor och docent) är pågående. Glädjande nog deltar en av CSL-forskarna i det pågående forskningsledarprogrammet "REAL Advanced" och ytterligare en forskningsledarprogrammet REAL, där 4 lärosäten medverkar.

CSL fortsätter därmed att stärka sin vetenskapliga kompetens. 25% av de personer som finansierades av CSL (anslagsmedel) var män (6/24) och 75% var kvinnor (18/24), vilket

innebär att könsfördelningen ligger något jämnare än föregående år. Obalansen i könsfördelningen speglar fältet där fler kvinnor än män är aktiva.

Tabell 1. Redovisning av personer knutna till forskningscentret

Forskarstuderande	Ämne (lärosäte om annat än Kau)	% anställning vid kau	% Fout- bildning	% Grund- utbildning	% övrigt	Tjledig %	varav % andel CB
BYMAN FRISÉN LILIAN	Engelska	100	56	12	0	32	3
JOHANSSON ANNELIE	Svenska språket	100	58	33	9	0	58
NILSSON RICHARD	Engelska	100	94	6			5
NISSEN ANNA	Pedagogiskt arbete	100	47	50	3		47
OLSSON JAKOB	Litteratur- vetenskap	100	80	20	0	0	43
OLSSON PERNILLA	Svenska som andraspråk	100	65	35			7
WEJRUM MARIE	Svenska språket	100	85	15			70
Doktorer	Ämne	% anställning vid kau	% Forsk- ning	% Grund- utbildning	% övrigt	Tjledig %	varav % andel CB
BERTON MARCO	Spanska	100	37	63			10
DVERSTORP NILS	Svenska språket	100	62	38			31
FREDHOLM KENT	Pedagogiskt arbete	100	46	35	20		6
LINDHOLM ANNA	Pedagogiskt arbete	100	43	15	25	17	23
LJUNG EGELAND BIRGITTA	Svenska språket	100	33	13		54	8
Docenter	Ämne	% anställning vid kau	% Forsk- ning	% Grund- utbildning	% övrigt	Tjledig %	varav % andel CB
NILSBERTH MARIE	Pedagogiskt arbete	100	76	17	7		10
Professorer	ÄMNE	% anställning vid kau	% Forsk- ning	% Grund- utbildning	% övrigt	Tjledig %	varav % andel CB
HJALMARSSON MARIA	Pedagogiskt arbete	100	76	10	14		3
OLIN-SCHELLER CHRISTINA	Litteratur- vetenskap	100	100	0	0	0	21
SANDLUND ERICA	Engelska	100	67	13	20		3
SCHALLEY ANDREA	Engelska	100	86	14	0	0	25
TENGBERG MICHAEL	Pedagogiskt arbete	100	64	16	20		4
WIJCKMARK SOFIA	Litteratur- vetenskap	100	58	35	7		15

Övriga – adjunkter och gästforskare	Ämne	% anställning vid kau	% Forskning	% Grundutbildning	% övrigt	Tjledig %	varav % andel CB
STURK ERIKA	GÄST-FORSKARE	20	20				20
LINDGREN STINA	Svenska språket	100	20	20	60		20
TARANDER EVA	Svenska språket	100	28	72			18
WERME ÅSA	Specialpedagogik	100	13	87			13
WIKBERG KRISTINA	Svenska språket	100	8	92			8

Personer som jobbar i projekt som ligger på CSL (inga anslagsmedel)

DUEK SUSANNE	projekt 15%
KJELLEN MARIKA	projekt 17%
TÅQVIST MARIE	projekt 10%

Forskningsinriktning

CSL har sedan starten 2010 formulerat fem forskningsprogram och det aktuella programmet löper 2023-2025. I målbilden för perioden ingår ytterligare utveckling av det nationella och internationella samarbetet och kontakterna mellan skola och universitet. Ambitionen är också en fortsatt hög andel externt finansierade projekt samt en omfattande produktion av böcker, artiklar, bokkapitel, läroböcker och konferensbidrag. Vi arbetar också vidare för att stödja CSL-forskarens vetenskapliga meritering. Vidare vill vi knyta fler forskare till verksamheten och stärka vår forskningsmiljö genom uppbyggnad underifrån i form av doktorandtjänster och postdoktorsanställningar samt ett aktivt arbete att få forskare med låg forskningsaktivitet motiverade att delta i forskningsprojekt. Andelen finansierade forskare ökade från 23 till 24 under året (se tabell ovan). I syfte att utveckla nationellt och internationellt nätverkande avser CSL att fortsätta stödja forskarens medverkan vid workshops och konferenser samt verka för att CSL-forskare medverkar i arrangörskap och organisationskommittéer av konferenser.

CSL:s forskning har flera inriktningar som alla har ett gemensamt syfte att påverka och bidra till utveckling av former, förutsättningar och innehåll i undervisning. För 2023-2025 avser CSL fortsätta satsningen på att stärka den redan etablerade forskningen och samtidigt möjliggöra satsningar på juniora forskare för att säkerställa att antalet seniora forskare liksom doktorander i miljön utökas. Dessutom avser CSL att tydligare koppla forskningsverksamhet till lärarutbildningen och stärka samverkan med master/magisterutbildningen i ämnesdidaktik. Utbildningen som ges på distans med 50% studietakt är ämnesdidaktisk och programmet vänder sig till yrkesverksamma lärare i alla skolformer.

Centralt för CSL är att se språk- och litteraturredidaktiska frågor ur ett samhällsperspektiv och hur undervisning i språk och litteratur kan bidra till att elever erövrar kunskaper att förstå och interagera i en föränderlig värld. Under perioden 2023-2025 riktas forskningen i huvudsak mot fyra huvudlinjer, identifierade med ledning av samtida samhällsfrågor och verksamhetsfältets behov: 1) Flerspråkighet och mångfald, 2) Digitalisering, 3) Lokala och globala perspektiv på narrativitet och berättande och 4) Lärarutbildning och professionsutveckling.

CSL har under det senaste året arbetat med en rad forskningsprojekt där blicken också riktats mot ämnesdidaktisk teori- och begreppsutveckling. Exempel på detta är flera pågående och nya externfinansierade projekt som inkluderar CSL-forskare och handlar om utveckling av narrativitet, ämnesdidaktik och platsbaserat läsande. Ett annat exempel finns inom ramen för det nordiska samarbetet inom QUINT där det sätts fokus på språk- och litteraturredidaktiska kvalitetsaspekter i lärares undervisningsstrategier.

Publikationer

CSL arbetar stöttande för att forskare i miljön ska publicera sig såväl vetenskapligt som populärvetenskapligt. Många av forskarna har en hög publiceringstakt och når ut i välrenommerade tidskrifter och i publiceringar riktade utanför akademien. Vi har också en bred variation av publiceringskanaler för vår forskning. Publikationslistan (se bilaga 1) visar också att CSL-forskare har många publikationer tillsammans med andra forskare verksamma både vid Kau och andra nationella och internationella lärosäten. Detta vittnar om många konstruktiva samarbeten och förmåga att producera. Vi menar därför att antalet publikationer, även om det genomgående är högt, inte helt speglar det arbete vi gör, vare sig kvalitetsmässigt eller kvantitetsmässigt. En sampublikation av CSL-forskare i en välrenommerad tidskrift kan ha ett mycket större genomslag än flera ensamförfattade publikationer. Tabellen nedan kan därför ses som ett något trubbigt instrument för att mäta impact av publikationer från forskningscentran på Kau.

Vi har också utarbetat stödstrukturer för forskning genom att erbjuda forskare att presentera sin forskning på nationella och internationella konferenser. Vi finansierar därför konferensmedverkan och kräver årliga redovisningar av den forskning vi finansierar. Det är också av betydelse att forskare inom CSL deltar i samhällsdebatten och i aktiviteter och publikationer riktade till verksamma lärare.

I verksamhetsberättelsen för 2024 har vi redovisningen valt att endast lista publikationer som är publicerade (se tabell 2 nedan). Populärvetenskapliga presentationer och presentationer vid högre seminarier ingår inte heller. Publikationer accepterade för publicering och under utgivning finns dock med i bilagan där samtliga publikationer listas. Vår blogg har också erbjudit ett bra sammanhang för att sprida vår forskning i mer populärvetenskapliga sammanhang.

Tabell 2. Sammanställning av antalet publikationer verksamhetsåret enligt DiVA (publikationerna listas i bilaga)

Kategori	Antal	Kommentar
<i>Refereegranskad</i>		
Artikel i tidskrift	31	
Bok	6	
Kapitel i bok, del av antologi	10	
Konferensbidrag	33	
Proceedings (redaktörskap)	4	
Andra refereegranskade publikationer	0	
<i>Övrigt vetenskapligt</i>		
Bok	2	
Kapitel i bok, del av antologi	2	

Annat övrigt vetenskapligt	2	
Övrig (populärvetenskap, debatt mm)	11	

Använda medel

CSL tillämpar ett system med regelbunden utlysning av medel för forskning och forskningsaktiviteter samt konferensmedverkan. 2024 års forskningsmedel har fördelats till postdok-projekt, mindre forskningsprojekt och forskningsassistenter. Utlysning har skett via CSL-listan och ansökningar skickas till diariet innan de bereds av de vetenskapliga ledarna. Den rådgivande kommittén fattar sedan beslut om medelstilldelning. Kriterier för medelstilldelning redovisas i respektive utlysning och berör aspekter som vetenskaplig kvalitet, tidigare medelstilldelning, aktivitet inom centrumbildningen och eventuella strategiska överväganden. CSL hel- eller delfinansierade dessutom flera forskarstuderande inom språk- och litteraturredaktik, antagna på flera forskarutbildningsämnen.

Tabell 3. Redovisning av medel för verksamhetsåret som LUN tilldelat forskningscentret

CSL 2024	Utfall i kr
Intäkter	
Anslag	6,248,016
Interna intäkter	279,996
<i>Summa intäkter</i>	<i>6,528,012</i>
Kostnader	
Personal	-4,347,122
Externa tjänster	-47,735
Lokalkostnader	-190,500
Resekostnader	-167,895
Övriga kostnader	-65,783
Samfinansiering	-50,000
Indirekta kostnader	-1,930,490
<i>Summa kostnader</i>	<i>-6,799,526</i>
Resultat	-271,514

Externa medel

CSL-forskare har medverkat i ett flertal ansökningar som avser bidrag till forskningsprojekt, till nätverkande, sabbatical och workshops under 2024 och framåt (tabell 4). 7 av 14 (50%) ansökningar tilldelades medel. Det är tredje året i rad som CSL:s beviljandegrad överstiger 44%, och för första gången beviljades varannan ansökan, vilket innebär tilldelningen av externa medel från statliga finansiärer är fortsatt utmärkt. Vi kan också konstatera att projekten avspeglar samarbeten såväl med forskare inom andra fält och vid andra nationella och internationella lärosäten.

Tabell 4. Sammanställning av extern forskningsfinansiering

Ansökningar gjorda under året				
Projektnamn	CSL Forskare*	Forsknings-finansiär	Totalt sökta medel	Projekttid
Att hålla språk i bruk: Sociala, affektiva och pedagogiska dimensioner av språkbevarande	Andrea Schalley	RJ Sabbatical	1 171 154 kr	2025-2026
Förutsättningar för läs- och skrivutveckling? Samverkan mellan skolor och bibliotek i socialt utsatta områden	Anna Lindholm	Nationellt FOU-nätverk för verksamheter med stora utmaningar	500 000 kr	2024-2025
SmartStart Teacher Academy	Anna Lindholm, Kent Fredholm	ERASMUS+	1 499 898 EUR (16 700 000 kr)	2025-2028
Skolgång, utvecklingsvägar och skolerfarenheter för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar	Birgitta Ljung Egeland	Vetenskapsrådet	5 895 000 kr	2025-2027
Vuxna andraspråkstalaras röster: uttal som kompetens, utveckling och investering	Birgitta Ljung Egeland	Vetenskapsrådet	6 759 500 kr	2025-2028
Utforskande och utveckling av uttalsövningar genom sång för vuxna andraspråksinlärare	Birgitta Ljung Egeland	Skolforsknings-institutet	4 495 700 kr	2024-2027
Resebidrag till 'Copenhagen Winter School in Sociolinguistics'	Denny Jansson	Kungl. Gustav Adolfs Akademin	4 500 kr	2025
Nils Holgerssons underbara resa i Sverige, Spanien och Grekland	Henrik Rahm	Wettergrens stiftelse	245 407 kr	2025
Språknormativitet bland talare av ladino: implikationer för revitaliseringen av ett hotat minoritetsspråk	Kent Fredholm	Åke Wibergs stiftelse	400 000 kr	2025-2026
GrammarTalk. Teacher Researcher Cooperation on Grammar Teaching	Kent Fredholm	Skolforsknings-institutet	4 341 000 kr	2025-2027
Kollaborativ klassrumsforskning i spanska. Går det att höja elevers (skriftliga) språkfärdighet genom uppgiftsbaserad språkundervisning?	Marco Berton	Skolforsknings-institutet	1 280 529 kr	2025-2027
Språk, identitet och narrativt kapital i fritidshemmets undervisning	Maria Hjalmarsson, Birgitta Ljung Egeland, Stig-Börje Asplund	Skolforsknings-institutet	4 302 000 kr	2025-2027

Impact of Whole-Class Inquiry Dialogue on Students Literary Response	Michael Tengberg	Vetenskapsrådet	4 491 371 kr	2025-2027
Värmland (Re)imagined. Platsbaserad litteratur- och historieundervisning för en hållbar framtid	Sofia Wijkmark, Christina Olin-Scheller	Skolforsknings-institutet	4 432 000 kr	2025-2027

* Vi listar endast de CSL-forskare som är involverade i ansökningarna (andra forskare från KAU eller andra institutioner nationellt eller internationellt är involverade i eller leder några av projekten).

Beviljade ansökningar				
Projektnamn	CSL Forskare*	Forsknings-finansiär	Kontrakts- belopp	Projekttid
Att hålla språk i bruk: Sociala, affektiva och pedagogiska dimensioner av språkbevarande	Andrea Schalley	RJ Sabbatical	1 273 153 kr	2024-2027
Förutsättningar för läs- och skrivutveckling? Samverkan mellan skolor och bibliotek i socialt utsatta områden	Anna Lindholm	Nationellt FOU-nätverk för verksamheter med stora utmaningar	498 216 kr	2024-2025
SmartStart Teacher Academy	Anna Lindholm, Kent Fredholm	ERASMUS+	1 499 898 EUR (16 700 000 kr); KAU's andel: 107 000EUR (1 191 000 kr)	2025-2028
Skolgång, utvecklingsvägar och skolerfarenheter för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar	Birgitta Ljung Egeland	Vetenskapsrådet	5 895 000 kr	2025-2027
Resebidrag till 'Copenhagen Winter School in Sociolinguistics'	Denny Jansson	Kungl. Gustav Adolfs Akademin	4 500 kr	2025
Språknormativitet bland talare av ladino: implikationer för revitaliseringen av ett hotat minoritetsspråk	Kent Fredholm	Åke Wibergs stiftelse	125 000 kr	2025-2026
Värmland (Re)imagined. Platsbaserad litteratur- och historieundervisning för en hållbar framtid	Sofia Wijkmark, Christina Olin-Scheller	Skolforsknings-institutet	4 154 000 kr	2025-2027

* Vi listar endast de CSL-forskare som är involverade i ansökningarna (andra forskare från KAU eller andra institutioner nationellt eller internationellt är involverade i eller leder några av projekten).

Samverkan forskning

Samverkan inom forskargruppen ROSE medverkar gynnsamt till samarbetet mellan de ämnesdidaktiska centrumbildningarna. Detta visar sig i pågående gemensamma projekt och nätverk exempelvis KOSS och EBAN (*Education and Bildung in the Anthropocene*). Flera gemensamma publikationer finns också (se publikationslistan), liksom gemensamma projektansökningar och beviljade projekt (se tabell 4). Samarbete med övriga centrumbildningar sker också i olika pågående projekt, till exempel Asplund (CSL) & Kilbrink (SMEER); Asplund (CSL), Ljung Egeland (CSL) & Stolare (CSD); och Nilsberth (CSL), Olin-Scheller (CSL), Liljekvist (SMEER) & Samuelsson (CSD). Under 2024 har också ett projekt i samverkan med UBB och CSD i relation till ett LUN-finansierat forskningsprojekt kring VFU pågått.

Samarbete med övriga forskningscentra ägde också rum under 2024 i relation till forskarskolan KÄKK samt i en licentiatforsarskola tillsammans med Göteborgs universitet. Samverkan har också skett i arbetet med magister-/masterprogrammet i ämnesdidaktik, liksom i samordningen av seminarieriet UNDIG som samlar forskare på Kau intresserade av undervisningens digitalisering. Inom EBAN-nätverket, pågår det också en samverkan mellan CSL-forskare och forskare på litteraturvetenskap och på ämnena geografi och historia.

Ytterligare två CSL-projekt med finansiering från ULF, *Faktorer som samvarierar med högstadielävers språkfärdighet i engelska* och *Samarbete mellan skolbibliotek, skola och hem*, har pågått under 2024 och har stärkt internt samarbetet mellan forskare, lärarutbildare och adjunkter. Dessutom har gemensamma seminarieaktiviteter genomförts tillsammans med ROSE, RUC och enskilda ämnen kopplade till forskningscentra. Under 2024 publicerades också en forskningsrapport från ett avslutat ULF-projekt där en adjunkt (Tarander), en doktorand (Johansson) och två forskare (Nilsberth, Olin-Scheller) samverkat (*Utmaningar i det uppkopplade klassrummet. Ett samverkansprojekt om en högstadieskolas digitaliseringsprocess 2018-2022*). Därutöver möjliggör CSL:s blogg (se nedan) att visa upp samarbete: varje termin bidrar en till två gästbloggare från andra universitet i Sverige eller utomlands till bloggen.

Samverkan med CSL-forskare och andra lärosäten i relation till forskarutbildning sker inom det nordiska excellens-centret QUINT; KÄKK och licentiatforsarskolan tillsammans med GU. Flera CSL-forskare har också medverkat vid forskarutbildningskurser på nordiska lärosäten. Nordisk samverkan sker t. ex. inom den VR-finansierade workshop-serien EQUITÉ, som syftar till att utveckla en gemensam didaktisk ansökan med fokus på digitalisering och likvärdighet. CSL:s forskare är aktiva i många svenska och internationella nätverk och samverkan uppmuntras inom centrumbildningen bland annat genom att erbjuda medel för medverkan vid nätverksträffar och studieresor till internationella lärosäten. Flera CSL-forskare har också under året medverkat i strukturerade nätverksaktiviteter med nordiska och internationella lärosäten. En CSL forskare har varit initiativtagare och koordinator av ett forskningsnätverk inom *International Association of Applied Linguistics* (AILA), ett nätverk som omfattar över 220 forskare från över 40 länder. Efter 9 år i denna roll lämnade hon den 2024 men sitter kvar i nätverkets styrelse. Forskare aktiva inom CSL är styrelsemedlemmar i nätverken *Svenska med didaktisk inriktning* (SmDi) och aktiva inom det ämnesdidaktiska nätverket NORDFAG; *Culture Community and Diversity*; *nationella nätverket för berättelseforskning*; *LAMUC (Languages in the Multilingual Classroom)*; *Nationella nätverket för utbildningsledning*, konferensen Nordisco, den internationella samverkansgruppen LESLLA, *Linguistic Ethnography Research Network* och *Forskarnätverket för nationella och andra minoritetsspråk* (NatMin).

Flera CSL-anknutna forskare och adjunkter samarbetar med forskare från andra lärosäten, bland andra Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Högskolan i Dalarna, Högskolan Väst, Linköpings universitet, Linnéuniversitetet, Luleå Tekniska Universitet, Lunds universitet, Malmöuniversitet, Mälardalens universitet, Stockholms universitet, Södertörns högskola, Umeå universitet, Uppsala universitet och Örebro universitet. Via gästforskaren Erika Sturk pågick ett nära samarbete med Umeå universitet. På nordisk nivå finns samarbeten med Helsingfors universitet, Universitetet i Innlandet, Høgskulen på Vestlandet, Köpenhamns professionshögskole, Köpenhamns universitet, Nord universitet, Syddansk universitet, Oslo universitet, Reykjavik universitet, University College Lillebælt, Universitetet i Akureyri, Universitetet i Jyväskylä, Universitetet i Sørøst-Norge, Universitetet i Tartu, Universitetet i Tallinn, Universitetet i Tromsø, Åbo Akademi. Samarbetena omfattar handledning av doktorander, samförfattande av artiklar, ansökningar och böcker, medlem av advisory board samt föreläsningar vid högre seminarier.

Genom ROSE samarbetar CSL forskare och CSL-doktorander med kollegor vid IOE London, Helsingfors universitet och University of Sussex. CSL-forskare har internationell samverkan med ett stort antal andra lärosäten inom projekt, ansökningar, publikationer etcetera. Här kan nämnas *Australien* (Griffith University, Australian National University, University of Melbourne och University of Sydney), *Belgien* (KU Leuven), *England* (Sheffield University, York St. John's University, University College London, University of Bath), *Frankrike* (Strasbourg University), *Grekland* (University of Thessaly), *Holland* (Leiden University, Radboud University, Tilburg University), *Israel* (Oranim Academic College of Education), *Japan* (Tokyo University of Foreign Studies), *Kanada* (Acadia University), *Nya Zeeland* (Massey University), *Singapore* (Nanyang Technical University), *Spanien* (UNED, University of León), *Tyskland* (Flensburg University, Goethe University Frankfurt, University of Erfurt, University of Cologne), *USA* (University of Florida) och *Österrike* (Universitetet i Wien).

Samarbete med andra högskolor och universitet i Sverige och utomlands inbegriper också yrkesämnenas didaktik. Karlstads universitet är medlem i det nordiska nätverket för yrkespedagogik och yrkesdidaktik, NORDYRK. CSL samarbetar också med andra lärosäten genom forskarskolor där flera av centrumbildningens forskare medverkar som handledare och deltar i gemensamma seminarier, doktoranddaggar etc. Vidare handleder forskare från CSL doktorander vid andra lärosäten i Sverige, Danmark, Finland och Norge. CSL-miljön har under året också haft nordiska doktorander som under längre tid vistats på Kau och deltagit i vår verksamhet. En CSL-doktorand var under året på en gästforskarvistelse i Danmark, vid Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Köpenhamns universitet.

Ovan redovisat samarbete har utmynnat i nära och goda kontakter med många forskare från andra lärosäten och bland annat inneburit att forskare från CSL har inbjudits till andra universitet och högskolor både nationellt och internationellt för att hålla seminarier och presentationer, granska, diskutera och vara med i utvecklingen av forskningsprojekt. Många av våra forskare får uppdrag som opponent vid licentiat- och doktorsdisputationer, som slutläsare inför disputationer och som sakkunniga vid befordringar och tillsättningar av tjänster. CSL-forskare har under året också haft uppdrag på Skolforskningsinstitutet, Svenska litteratursällskapet i Finland och utvärderingsuppdrag av forskarmiljöer vid andra lärosäten och i skilda referensgrupper. Flertalet av CSL:s forskare har haft expertuppdrag som granskare av artiklar hos nationella och internationella tidskrifter. CSL-forskare sitter också i redaktionsråd för nationella och internationella tidskrifter (ex *Kriterium*, *ForskUL*, *Nordic Journal of Vocational Education and Training* och *ASLA:s* skriftserie) och bokförlag och som medlemmar i forskarnätverk (ex SWERA, Nationella Literacynätverket, Nationella nätverket för berättelseforskning, ETL – Excellent Teaching for Literacy, Nätverket

LAMUC). En av våra forskare sitter med i Lärarförbundets vetenskapliga råd och Kulturrådets Läsråd och CSL-forskare har uppdrag som styrelsemedlem i FUUF, Föreningen för Undervisnings-Utvecklande ämnesdidaktisk Forskning. En forskare är medlem i Sveriges Lärares expertråd för läsning.

Samarbete med omgivande samhälle

CSL samverkar med flera olika aktörer inom utbildningssektorn och har under 2024 haft en extern ledamot med nära skolanknytning i den rådgivande kommittén, Malin Granström, lärare i Eda kommun och språk-, läs- och skrivutvecklare. Under mandatperioden har den rådgivande kommittén en extern ordförande (Carina Hermansson, Högskolan i Borås och Stockholms universitet).

CSL samverkar också med regionala nätverket för språk-, läs- och skrivutvecklare *SOL i Värmland*; regionens specialpedagoger/speciallärare, deltar i nätverk för förstelärare i engelska liksom Språklärarnas riksförbund. Samverkan i flera projekt sker också med Region Värmland och ett flertal kommuner. Under året har CSL-forskare varit delaktiga i organisering och genomförande av Ämneslärardagen och Humanistdagarna vid Karlstads universitet samt i planeringen av Grammatikdagen som genomförs på Kau i mars 2024.

Hösten 2021 startade CSL en blogg (sola.kau.se/cslblog), där det främsta målet är att kommunicera den forskning som bedrivs inom centrumbildningen med det omgivande samhället. Målgruppen för bloggen är i första hand lärarstudenter, yrkesverksamma lärare och lärarutbildare, men även forskare och andra personer med intresse för språk- och litteraturredaktik. Målsättningen är att ha minst 1 ny bloggpost/månad (förutom under sommarmånaderna) och under 2024 har bloggen sammanlagt haft 12 inlägg både av forskare och doktorander verksamma inom forskningscentrat och inviterade forskare inom språk- och litteraturredaktik från andra universitet/högskolor i de nordiska länderna. Fram till nu har 29 forskare från Kau (varav 10 doktorander) och 23 gästbloggare (varav 9 verksam lärare) bidragit till bloggen. Bloggen är länkad via hemsidan och via vår Facebooksida samt Pedagog Värmland, och har på så sätt genom delning fått stor spridning. En CSL-doktorand har tilldelats ett specifikt uppdrag att tillsammans med Andrea Schalley ansvara för bloggen.

I den forskning som är knuten till och finansierad av CSL – doktorandprojekt liksom övrig forskning – finns ett stort antal samverkansprojekt med skolor, elever och lärare i regionen. Under 2024 har CSL-forskare föreläst vid lärosäten och kommuner och varit anlitade vid fortbildningsdagar, exempelvis i form av workshops med lärare. Uppdrag för olika aktörer har också genomförts via Uppdrags AB. Exempel på detta är uppdragsutbildningen i samverkan med Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) och om utveckling av läsundervisning för språklärare i samarbete med kommuner. Flera forskare har under året också haft uppdrag från Skolverket och föreläst på olika konferenser organiserade av Skolporten.

Flera av våra forskare sprider nyheter om sin forskning via sociala medier och forskningen har under året blivit uppmärksammas i pressen. Avhandlingar från tre doktorander knutna till CSL har rönt stor uppmärksamhet i SVT samt i dags- och fackpress. Under året har våra forskare bjudits in att delta i evenemang om forskningsspridning i Aten, Grekland, Barcelona, Spanien, och Frankfurt, Tyskland, och även att sprida sin forskning i populärvetenskapliga artiklar i Spanien och Israel. Våra forskare har också presenterat forskningsresultat vid olika skolanknutna nätverksmöten och som inbjudna talare på både regionalt och nationellt samt genomfört forskningsprojekt i nära samarbete med kommuner i regionen. Samarbete sker

också med Institutet för språk och folkminnen, och en av våra forskare är även vetenskaplig ledamot i Etikprövningsmyndigheten.

Flertalet av CSL:s forskningsprojekt fungerar som kompetensutveckling för medverkande lärare och pedagoger, och resultaten används ofta som en del av respektive skolas kvalitetsarbete. Samverkan sker också med RUC, bland annat kring Ämneslärardagen 2024 och konferensen *Framtidens lärande* som kommer att genomföras igen i juni 2025 och där flera CSL-forskare kommer att delta med presentationer och workshops. Vi har tidigare nämnt evenemang organiserade av Kau som Humanistdagarna och Grammatikdagarna som vänder sig till en intresserad allmänhet. Dessutom anordnade ett av CSL-projekten en elevdag på Kau för de elever som deltar i projektet; denna dag var mycket uppskattad av alla inblandade.

Relation till grundutbildning

De flesta av våra forskare är med sina respektive specialkompetenser engagerade i flera arbetsuppgifter inom grundutbildning och administration, vilket vi ser som en styrka för centrumbildningen. Trots den stora forskningsaktiviteten, har majoriteten av forskarna inom CSL under året haft uppdrag som kursledare och lärare i kurser på såväl grund- som avancerad nivå. Vi kan konstatera att det är en stor spridning av de kurser och program där CSL-forskare medverkar (ex. grundlärarprogrammet, ämneslärarprogrammet, KPU, speciallärarprogrammet, rektorsprogrammet, masterprogrammet, yrkeslärarprogrammet, uppdragsutbildningen) vilket gör att CSL:s forskning har stor potential att spridas till många studenter på Kau. Samtliga forskningsprojekt, extern- som internfinansierade, som bedrivs inom CSL stödjer lärarutbildningen genom sin praktiktäta inriktning och ämnes- och/eller ämnesdidaktiska anknytning. Ett stort antal verksamma lärare deltar i projekten där bland annat olika samverkans- och undervisningsmodeller prövas och utvecklas. Flertalet av forskarna handleder och examinerar också ett antal examensarbeten och undervisar på forskarutbildningskurser. Forskningsresultaten har stor relevans för våra lärarstudenter och inkorporeras i undervisningen på Kau. Som exempel kan nämnas att vår gästforskare Erika Sturk har under 2024 lett ett projekt där studenterna i grundlärarprogrammet (svenska) involveras i ett befintligt forskningsprojekt om skrivundervisning. Samarbetet innefattar också två adjunkter från CSL. Syftet är att öka kontakten mellan grundutbildning och forskning.

Andra konkreta exempel är att aktuella publikationer av CSL-forskare tas med på olika kursers litteraturlistor. Språk- och litteraturdydidaktisk forskning används i Kau:s kurser i språkdidaktik och i litteraturdydidaktik. I ett par projekt studeras kvalitetsaspekter av undervisning, bland annat i relation till skolans digitalisering, vilket är av direkt relevans för lärarutbildning och lärarfortbildning. Vi ser flera exempel på att CSL-forskningen har aktualiserats i grundutbildningen genom att empiriska exempel lyfts in i praktiska undervisningspass. Den forskning som bedrivs inom CSL kommer därmed grundutbildningen till del. Kursråd och kursutvärderingar visar att studenterna uppskattar denna typ av forskningsinslag i undervisningen.

Övrigt

Under 2024 har vi haft ett ansvar för kurser inom i master/magisterutbildning i ämnesdidaktik som genomförs tillsammans med CSD och SMEER. Vi menar att denna utbildning är viktig för att knyta verksamma lärare och studenter till våra ämnesdidaktiska miljöer och kunna

erbjuda utbildningar från grund- till forskarnivå. Vi är också fortsatt stolta över satsningen på vår blogg som når många läsare med intressanta och aktuella inlägg. Vi ser bloggen som en viktig kanal för att sprida vår forskning — och att också öka intresset för vår verksamhet och för vår forskningsmiljö.

Vi gläder oss åt vår omfattande satsning på doktorander inom språk- och litteraturredaktik, och har inkluderat tre nydisputerade doktorer i vår forskningsmiljö under 2024 och samtidigt planerat för två doktorandrekryteringar under 2025.

Karlstad 1 mars 2025

Christina Olin-Scheller och Andrea Schalley

Föreståndare och vetenskapliga ledare, CSL

Refereegranskat

Artikel i tidskrift

Arvidsson, M., Asplund, S.-B., Enochsson, A.-B., & Kilbrink, N. (2024). Spegeln som resurs i hår- och makeupstylistklassrummet: Yrkesämnesundervisning på hantverksprogrammet. *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 14(2), 30–54. <https://doi.org/10.3384/njvet.2242-458x.2412230>

Arvidsson, M., Asplund, S.-B., Enochsson, A.-B., & Kilbrink, N. (2024). Yrkesämnesundervisning på hantverksprogrammet: Spegeln som resurs i hår- och makeupstylistklassrummet. *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 14(2), 30–54. <https://doi.org/10.3384/njvet.2242-458X.2412230>

Asplund, S.-B., & Ljung Egeland, B. (2024). Undervisning om läsaridentiteter. Berättelser från ett läsprojekt. *Acta Didactica Norden*, 18(1), 1–21. <https://doi.org/10.5617/adno.10212>

Asplund, S.-B., Ljung Egeland, B., & Olin-Scheller, C. (2024). Sharing is caring: young people's narratives about BookTok and volitional reading. *Language and Education*, 38(4), 635–651. <https://doi.org/10.1080/09500782.2024.2324947>

Asplund, S.-B., Kilbrink, N., & Enochsson, A.-B. (2024). Editorial: Vocational classroom research with a focus on teaching and learning in vocational education subjects. *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 14(2), iii–ix. <https://doi.org/10.3384/njvet.2242-458x.24142iii>

Barth, D., Evans, N., Gipper, S., Schnell, S., Bergqvist, H., Amberber, M., ..., Schalley, A.C., ..., & Yanti. (2024). The Social Cognition Parallax Interview Corpus (SCOPIC) project guidelines. *Language Documentation & Conservation*, SP12, 163–237.

Byman Frisén, L. (2024). Eyes on the ball: Teachers' rating processes when assessing a national L2 speaking test through the lens of their scoring document. *Studies in Language Assessment*, 13(1), 1–36. <https://doi.org/10.58379/DAGH1483>

Carlman, P., Hjalmarsson, M., & Ljung Egeland, B. (2024). Outdoor excursions in Swedish school-age educare centres. *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning*, 1–14. <https://doi.org/10.1080/14729679.2024.2324796>

Duek, S., Lindholm, A., & Uddling, J. (2024). Enacting new visions: headteachers' preparatory work amidst revised language arts syllabi. *Education Inquiry*, 1–19. <https://doi.org/10.1080/20004508.2024.2438432>

Fredholm, K. (2024). El judeoespanyol i la cultura sefardita a Tessalònica: Perspectives de la situació actual i dels esforços per a la revitalització de l'idioma. *Αέρηδες – Torre dels Vents*, 5, 53–71. <https://doi.org/10.6035/Aerides.2024.5.2>

- Fredholm, K. (2024). La revitalizasyon del djudeo-espanyol: Kualo pensan los maestros? Aki Yerushalayim. *Revista Kulturala Djudeo-Espanyola*, 45(111), 8–12. Retrieved from <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kau:diva-99001>
- Hjalmarsson, M., Ljung Egeland, B., & Carlman, P. (2024). Professional dilemmatic spaces in Swedish school-age educare. *IJREE–International Journal for Research on Extended Education*, 11(2), 34–45.
- Högström, J., Nilsberth, M., & Slotte, A. (2024). ‘It is not always very cooperative’: Distributed agency in the use of spell check software in a lower secondary classroom. *Nordic Journal of Digital Literacy*, 1, 8–24. <https://doi.org/10.18261/njdl.19.1.2>
- Högström, J., Paakkari, A., Nilsberth, M., & Slotte, A. (2024). Sticky, slippery, and smooth access – Exploring the affective potentials of access to writing technology in lower secondary classrooms. *Learning, Media & Technology*. Epub ahead of print. <https://doi.org/10.1080/17439884.2024.2436566>
- Jansson, D. 2024. Platser och ställen: En semiotisk analys av potentiell och aktualiserad betydelse på en yrkesförberedande gymnasieskola. *ELLA*, 2(2), 4. <http://doi.org/10.58215/ella.33>.
- Kimoto, Y., Shiohara, A., Barth, D., Evans, N., ..., Schalley, A.C., Yanti, & Yokoyama, A. (2024). Syntactic embedding or parataxis?: Corpus-based typology of complementation in language use. *Language Documentation & Conservation*, SP12, 126–162.
- Källkvist, M., Sandlund, E., Sundqvist, P., & Gyllstad, H. (2024). Translanguaging in lower-secondary multilingual EFL classrooms: Practices and beliefs among experienced teachers in sweden. *The European Journal of Applied Linguistics and TEFL*, 13(1), 23–44.
- Lindholm, A., Duek, S., & Uddling, J. (2024). Lärares och rektorers uppfattningar om sva-undervisningens organisering i grundskolan. *HumaNetten*, 53, 111–132. <https://doi.org/10.15626/hn.20245305>
- Nilsberth, M., Hoegh, T., & Slot, M. F. (2024). Spatializing literacy-as-events: Literacy in new techno-scholastic environments of lower secondary classrooms. *Language and Education*. <https://doi.org/10.1080/09500782.2024.2425719>
- Nissen, A. (2024). Whole-class discussions about literary texts: Engaging in dialogue and eliciting literary competence. *Nordic Journal of Literacy Research*, 10(1), 23–40. <https://doi.org/10.23865/njlr.v10.5720>
- Nordanger, M., & Ljung Egeland, B. (2024). Between a rock and a hard place: Introduction program teachers’ narrated experiences of residency and citizenship language requirements in Scandinavia. *Linguistics and Education*, 83, 101332. <https://doi.org/10.1016/j.linged.2024.101332>
- Norlund Shaswar, A., Ljung Egeland, B., Rosén, J., & Wedin, Å. (2024). Ethical dilemmas of translanguaging pedagogy in L2 and basic literacy education for adults: social justice and

ethics of care. *Ethnography and Education*, 19(4), 372–389. <https://doi.org/10.1080/17457823.2024.2390946>

Norlund Shaswar, A., Ljung Egeland, B., Rosén, J., & Wedin, Å. (2024). (Im) mobility, literacies and second language education for adults and adolescents with limited previous education. *Apples-Journal of Applied Language Studies*, 18(2), 1–6.

Rahm, H. & Paulsson, A. (2024): Corporate elites on stage: Speech acts and genre positionings in professional communication. *Fachsprache – Journal of Professional and Scientific Communication*, 46(1–2), 62–75.

Samuelsson, J., Melin, Å., Olin-Scheller, C., & Gericke, N. (2024). Between Democratic Ideals and Local Conditions: Elementary School Teachers' Narratives of Progressive Teaching in Sweden in the 1940s. *Paedagogica Historica*, 60(3), 389–413. <https://doi.org/10.1080/00309230.2022.2114374>

Sommervold, T. & Olin-Scheller, C. (accepterad). Unge leseres litteraturkritikk av letlest norsk ungdomslitteratur. *Barnboken*.

Stahl, G., & Asplund, S.-B. (2024). Beyond mental and manual: Investigating the historical and contemporary borderlands between working-class and middle-class masculinities. *Sociological Research Online*, 1–18. <https://doi.org/10.1177/13607804241285620>

Stahl, G., Asplund, S.-B., & Scholes, L. (2024). Investigating the role of identity versatility in the discursive production of working-class boyhood, learner identities and educational engagement. *Review of Education/Pedagogy/Cultural Studies*, 1–21. <https://doi.org/10.1080/10714413.2024.2326391>

Tengberg, M., Skar, G. B., & Huebner, A. (2024). The impact of observable and perceived features of instruction on student achievement. *Teaching and Teacher Education*, 139. Published. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2023.104457>

Uddling, J., Duek, S., & Lindholm, A. (2024). Legitimeringsdiskurser om organisationen av nyanländas svenskundervisning. *Nordand*, 18(3), 173–189. <https://doi.org/10.18261/nordand.18.3.2>

Wikström, P., Duek, S., Nilsberth, M., & Olin-Scheller, C. (2024). Smartphones in the Swedish upper-secondary classroom: A policy enactment perspective. *Learning, Media & Technology*, 49(2), 230–243. <https://doi.org/10.1080/17439884.2022.2124268>

Bok

Nissen, A. (2024). *Nordic Literature Instruction* (PhD dissertation, Karlstads universitet). <https://doi.org/10.59217/erfa5094>

Olsson, J. (2024). *Sladdbarn, vuxennätverk och digitala spänningar: Digitalisering och mediestrider i barn- och ungdomslitteraturen i Sverige 2000–2019* (PhD dissertation, Karlstads universitet). <https://doi.org/10.59217/fdqy1757>

Olsson, P. (2024). *Sfi-elevs investering i grundläggande skriftspråsutveckling på ett andraspråk – Litteracitetspraktiker i elevernas vardagsliv och i sfi-undervisningen* (Licentiatuppsats, Karlstads universitet).

Samuelsson, J., Olin-Scheller, C. & Gericke, n. (2024). *Moderna lärare. Årsböcker i svensk undervisningshistoria*. Föreningen svensk undervisningshistoria.

Sundqvist, P. & Sandlund, E. (2024). *Testing Talk: Ways to assess second language oral proficiency*. Bloomsbury Academic.

Wejrum, M. (2024). *Läsa bredvid raderna: Högstadielävers kritiska läsning av digitala multimodala argumenterande texter* (PhD dissertation, Karlstads universitet).
<https://doi.org/10.59217/sgnk6533>

Kapitel i bok, del av antologi

Blikstad-Balas, M., Jensen, I. S., Tengberg, M., Rasmussen, H. F., & Graf, S. T. (2024). How can a common language be created for targeted discussions about video clips? In *Using video to foster teacher development: Improving professional practice through adaptation and reflection* (1st ed., pp. 83–96).

Blix, M., Randahl, A.-C., & Olin-Scheller, C. (2024). Undersökande litteraturundervisning i flerspråkiga klassrum. I *Femtonde konferensen i svenska med didaktisk inriktning: Språk och litteratur – en omöjlig eller skön förening* (pp. 79–88).

Emilsson Pesková, R., Lindholm, A., Ahlholm, M., Vold, E. T., Gunnþórsdóttir, H., Slotte, A., & Busch, S. E. (2024). Second language and mother tongue education for immigrant children in Nordic educational policies: Search for a common nordic dimension. In Krejsler, J. B. (ed.), *Scrutinising the Nordic Dimension in Education: Myths, Realities, and Integration Efforts in Europe's Nordic Region* (pp. 190–207). <https://doi.org/10.4324/9781032694252-14>

Nilsberth, M. (in press). Plattformspedagogik. En ny vardag i klassrummet. I Godhe, A. & Sofkova Hashemi, S. (red.), *Digital kompetens för lärare* (2:a uppl). Gleerups.

Rahm, H. & Enell-Nilsson, M. (2024). Att ha ledartröjan på sig – Centrala innehåll över tid i retoriska drag i Ministern har ordet. In Jansson, D. & Melander, I. & Westberg, G. & Yassin Falk, D. (red.), *Svenskans beskrivning del III, Svenskans beskrivning 38 Förhandlingar vid trettioåttonde sammankomsten Örebro 4–6 maj 2022* (pp. 288–303).

Randahl, A.-C., Blix, M., & Olin-Scheller, C. (2024). Lärares föreställningar om undersökande litteraturundervisning: En interventionsstudie i flerspråkiga klassrum. In Tverbakk, L.R. & Sommervold, T. (eds.), *Tekster og lesere: Et nærmere blikk på ungdomstrinnet* (pp. 125–142). Fagbokforlaget. <https://doi.org/10.55669/oa350207>

Randahl, A., Blix, M. & Olin-Scheller, C. (2024). Undersökande litteraturundervisning i flerspråkiga klassrum. In Ohlsson, A., Sigrell, A., Strand, P., & Sundby, M. (eds.), *Femtonde konferensen i svenska med didaktisk inriktning. Språk och litteratur – en omöjlig eller skön förening?* (pp. 79–88). Lunds universitet.

Schalley, A. C. & Eisenclas, S. A. (in press). Home languages are everyone's business. In Turner, M. & Green, B. (Eds.), *Integrating multilingualism into English and languages education: Applications in teaching and learning practice in Australia*. Routledge.

Staal Jensen, I., Slotte, A., Nilsberth, M., Brataas, G., & Blikstad-Balas, M. (2024). The benefits of using videos for developing responsive teaching. In Blikstad-Balas, M. & Staal Jensen, I. (eds.), *Using Video to Foster Teacher Development: Improving Professional Practice through Adaption and Reflection* (pp. 45–59). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003427414-5>

Staal Jensen, I., Tengberg, M., Sigurðardóttir, A. K., Sigþórsson, R., Magnusson, C. G., & Brataas, G. (2024). The benefits of using videos for developing teachers' professional vision. In Blikstad-Balas, M. & Staal Jensen, I. (eds.), *Using video to foster teacher development: Improving professional practice through adaptation and reflection* (pp. 17–32). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003427414-3>

Konferensbidrag

Asplund, S.-B., & Ljung Egeland, B. (2024). Berättelser om rurala läspraktiker – då, nu och sen. *17:e berättelsekonferensen*, 23–24 november 2024, Linköpings universitet.

Asplund, S.-B. & Ljung Egeland, B. (2024). Making local reading practices visible in vocational education. Experiences from three generations of (rural) working-class males. *NordYrk Conference 2024, Evolving VET: Navigating traditions and transformations*, 3-5 June, University of Iceland in Reykjavik, Iceland.

Asplund, S.-B., Kilbrink, N., & Axelsson, J. (2024). Praktisknära forskning i yrkesutbildning. Exempel från två forskningsprojekt. *NordYrk Conference 2024, Evolving VET: Navigating traditions and transformations*, 3-5 June, University of Iceland in Reykjavik.

Forsling, K., & Tjernberg, C. (2024). Lärares perspektiv på design och iscensättning av inkluderandeundervisning i varierande literacypraktiker. *Skriv! Les! 2024*, Stavanger, Norway, 6-8 May.

Fredholm, K. (2024). Desafíos i menesteres en el ambezamyento del djudeo-espanyol [Desafíos y necesidades en la enseñanza del judeo-español.]. *XXII Congrés des Romanistes Scandinaves*, Åbo Akademi och Åbo Universitet, Åbo, 22–24 augusti.

Fredholm, K. (2024). El judeoespañol de Salónica: Rasgos característicos de la lengua, ejemplos de su contexto histórico y el estado actual. *Cicle de conferències: Les llengües dels grecs*.

Fredholm, K. (2024). Teacher and student perspectives on the revitalisation of Sephardic Spanish. *Perspectives on the Revitalization of Minority Languages*, Södertörn University, November 20-22, 2024.

From, T., Asplund, S., Nilsberth, M., Rusk, F., Sahlström, F., Laihoinen, P., & Öhman, A. "Participatory perspectives on Nordic basic schools as past, present and future meeting places for pupils with diverse backgrounds". *NERA*, Malmö, 6-8 March.

Hardman, M. & Nilsberth, M. (2024.) "Teachers as agents of recontextualization: how disciplinary knowledge meets classroom encounters." *NERA*, Malmö, 6-8 March.

Jansson, D. (2024). Dialektal tilltro på gymnasiet: möjligheter och utmaningar. Framtidens svenskämne – tradition och förnyelse: 2024 års nationella konferens i svenska med didaktisk inriktning, 2024. *Sextonde nationella konferensen i svenska med didaktisk inriktning (SMDI 15)*, Luleå tekniska universitet, Luleå, November 26-28, 2024.

Jansson, D. (2024). The school as a dialectal meeting place: Dialects, positionings, spaces and places. *Copenhagen Winter School in Sociolinguistics*, Köpenhamns universitet.

Johansson, M., Tengberg, M., Sønneland, M., Skar, G. B., Wejrum, M., & Biörklund, A. (2024, 18-22 juni). Improving the quality of classroom discourse. Effects of a collaborative intervention to improve teacher-led text-based discussions in lower secondary. *International Association for Research in L1 Education/The International Federation for the Teaching of English (ARLE IFTE Conference 2024)*, Melbourne, Australien.

Kunitz, S. & Sandlund, E. (2024). Tell-ability: Storytelling as life skill and interactional competence in L2 education – Opportunities for longitudinal analysis across tasks. *Workshop "Opportunities and challenges with longitudinal interaction analysis"*, Center for Bilingualism, Stockholm University, 12 April.

Lindholm, A. & Dahlberg, M. (2024). Flerspråkiga mellanstadieelevers användning av ordförståelsestrategier. *Nordand 16*, Södertörns högskola, 12-14 juni 2024.

Lindholm A. & Johansson, S. (2024). L2 Students' Performance on DLS Vocabulary Tests and Content Validity. *AAAL, American Association for Applied Linguistics Conference* in Houston, Texas 16-19 mars 2024.

Lindholm, A. & Walldén, R. (2024). "Dare to fail": Supporting literary understanding and language development in Swedish as a second language. *NERA 2024. Adventures of Education: Desires, Encounters and Differences*, 6-8 mars, Malmö universitet.

Lindholm, A., Winlund, A. & Walldén, R. (2024). Kraftfull kunskap och epistemisk kvalitet i integrerad svenskundervisning i årskurs 6. *Nordand 16*, Södertörns högskola, 12-14 juni 2024.

Lindholm, A., Winlund, A. & Walldén, R. (2024). Kraftfull professionskunskap i integrerad sve och sva-undervisning på mellanstadiet – utmaningar och möjligheter. *Sextonde nationella konferensen i Svenska med didaktisk inriktning (SMDI). Framtidens svenskämne – tradition och förnyelse*. Luleå tekniska universitet, 26-28 november 2024.

Ljung Egeland, B., Sandlund, E., Kunitz, S., Olin-Scheller, C. & Lindgren, S. (2024). Lärares syn på muntligt berättande i andraspråksundervisningen. *ASLA*, Högskolan i Dalarna, April 18-19.

Maelen, E., Qvortrup, A., Duek, S., & Lykkegaard, E. (2024). Nordic schools and values in a post-pandemic time of uncertainty: A cross-country comparative perspective. *European Conference on Educational Research (ECER 2024)*, Nicosia, Cyprus, 27-30 August 2024.

Nilsberth, M., Høegh, T., Slot, M. "Nya tekno-skolastiska literacypraktiker i digitalt rika klassrum i Sverige och Danmark – ett sociomateriellt perspektiv." *ASLA (Association suédoise de linguistique appliquée)*, Falun, 18-19 April, 2024.

Nissen, A. (2024, 26–28 november). Jämförande perspektiv på nordisk skönlitteraturundervisning. *16:e konferensen i Svenska med didaktisk inriktning (SMDI)*, Luleå, Sverige.

Nissen, A. (2024, 26–28 november). Skönlitteraturen och skolans demokratiuppdrag. *16:e konferensen i Svenska med didaktisk inriktning (SMDI)*, Luleå, Sverige.

Nissen, A., Hansen, T. I., Höglund, H., Magnusson, C. G., & Svanbjörnsdóttir, B. (2024, 11–13 juni). Differences and similarities in how Nordic literature instruction promote students' development into good and competent citizens. *QUINT*.

Nissen, A., Hansen, T. I., Höglund, H., Magnusson, C. G., & Svanbjörnsdóttir, B. (2024, 6–8 maj). Likheter och skillnader i nordiska högstadielärares skönlitteraturundervisning: En enkätstudie. *Skriv! Les! 2024*, Stavanger, Norge.

Rahm, H., Johansson, I., Smaragdi, I., & Sanchidrián Blanco, C. (2024). El maravilloso viaje de Nils Holgersson a través de Suecia, España y Grecia. *XXII Coloquio de la Historia de la Educación. Transnacionalidad y transculturalidad en la Historia de la Educación durante la Modernidad y la Contemporaneidad*, Universidad de Almería, 11-13 September.

Sandlund, E. & Kunitz, S. (2024). "But NO!" Managing disagreement in an L2 collaborative imagining task. *12th annual meeting of LANSI conference, Teachers' College*, Columbia University, New York, October 18-19.

Schalley, A. C. (2024). Epistemic authority and dialogue. *57th Annual Meeting of the Societas Linguistica Europaea (SLE)*, Helsinki, Finland, August.

Schalley, A. C. (2024). Teacher talk about parents, across countries. *Teacher Attitudes, Beliefs and Knowledge*, Goethe University Frankfurt, Germany, February.

Schalley, A. C. & Eisenclas, S. A. (2024). Parental socio-emotional experiences and children's bilingual development. *16th Congress of the International Association for the Study of Child Language (IASCL)*, Prague, Czech Republic, July.

Schalley, A. C., Kjellén, M., Marie K. Tåqvist, Jamt, A., Krigström, K., Lindström, Å., Malmberg Olsson, S., Rydberg, A.-C., Östberg, M., & Östlund, D. (2024). Predictors of English proficiency levels in Swedish lower secondary school: A quantitative analysis. *National Symposium of the Swedish Applied Linguistics Association (ASLA)*, Dalarna University, Falun, Sweden, April.

Sommervold, T. & Olin-Scheller, C. (2024). Unga läsares litteraturkritik av lättläst norsk ungdomslitteratur. *SMDI*, Luleå 27 november

Sommervold, T. & Olin-Scheller, C. (2024). Lett – eller ikke? Utfordrende trekk i den grafiske lettlestromanen Raud Volvo. *LINN-konferensen*, Hamar, 20 september.

Sturk, E., Nilsberth, M., & Randahl, A.-C. (2024). YouTube-videon som läresurs – en ny literacypraktik i elevers skolarbete. *ASLA (Association suédoise de linguistique appliquée)*, Falun 18-19 april, 2024.

Tengberg, M., Johansson, M., Sønneland, M., Skar, G. B., Wejrum, M., & Biörklund, A. (2024, 26-28 november). Utforskande och fördjupande litteratursamtal. *Nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning (SMDI 16)*, Luleå, Sverige.

Tengberg, M., Skar, G. B., Johansson, M., & Sønneland, M., Wejrum, M., & Biörklund, A. (2024, 27-31 augusti). Inquiry dialogue to promote comprehension and interpretation. Effects of a collaborative intervention to improve teacher-led text-based discussions in lower secondary. *European Conference on Educational Research (ECER)*, Nicosia, Cypem.

Wejrum, M. (2024, 26-28 november). Läskompetens för framtiden: Högstadielävers kritiska läsning av argumenterande digitala texter. *Nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning (SMDI 16)*, Luleå, Sverige.

Wejrum, M. (2024, 18-19 april). Multimodalt digitalt meningsskapande: Högstadielävers läsning av argumenterande texter på nätet. *Nationellt symposium Svenska föreningen för tillämpad språkvetenskap (ASLA 2024)*, Falun, Sverige.

Wejrum, M., & Biörklund, A. (2024, 26-28 november). Lärares perspektiv på undervisningsutveckling av utforskande litteratursamtal. *Nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning (SMDI 16)*, Luleå, Sverige.

Proceedings (redaktörskap)

Asplund, S. B., Kilbrink, N., & Enochsson, A. B. (2024). Vocational classroom research with a focus on teaching and learning in vocational education subjects. Special Issue, *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 14(2).

Jansson, D., Melander, I., Yassin Falk, D. & Westberg, G. (red.) 2024. *Svenskans beskrivning. Förhandlingar vid trettioåttonde sammankomsten. Örebro 4–6 maj 2022. Del I*. Örebro: Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap, Örebro universitet.

Jansson, D., Melander, I., Yassin Falk, D. & Westberg, G. (red.) (2024). *Svenskans beskrivning. Förhandlingar vid trettioåttonde sammankomsten. Örebro 4–6 maj 2022. Del II*. Örebro: Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap, Örebro universitet.

Jansson, D., Melander, I., Yassin Falk, D. & Westberg, G. (red.) (2024). *Svenskans beskrivning. Förhandlingar vid trettioåttonde sammankomsten. Örebro 4–6 maj 2022. Del III*. Örebro: Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap, Örebro universitet.

Andra refereegranskade publikationer

n/a

Övrigt vetenskapligt

Bok

Nilsberth, M., Olin-Scheller, C., Johansson, A & Tarander, E. *Utmaningar i det uppkopplade klassrummet: Ett samverkansprojekt om en högstadieskolas digitaliseringsprocess 2018-2022.* (rapport). Karlstad University Press.

Randahl, A., Nilsberth, M., Olin-Scheller, C., Tarander, E. & Appelgren, J. (2024). *När läraren finns på Youtube: En enkätstudie om elevers användning av material som lärare publicerar på sociala medier.* (rapport). Karlstad University Press.

Kapitel i bok, del av antologi

Duek, S. (2024). Leda för likvärdig undervisning i språkligt och kulturellt heterogena skolor. I Å. Hirsh & M. Liljenberg (Red.) *Leda för likvärdighet: En inkluderande skola för alla elever.* Gleerups.

Kilbrink, N., Asplund, S-B., & Axelsson, J. (2024). Konsten att lära sig att svetsa - samverkan mellan forskare och svetslärare på industritekniska programmet. Skolforskningsinstitutet. *Praktiknära forskning - resultat och erfarenheter från nio forskningsprojekt. Skolforskningsinstitutet fördjupar 2024:01.* Skolforskningsinstitutet.

Annat övrigt vetenskapligt

Fredholm, K. (2024). El judeoespañol de Salónica: Rasgos característicos de la lengua, ejemplos de su contexto histórico y el estado actual. Barcelona, 22 februari 2024. *Associació Catalana de Neohel·lenistes. Cicle de conferències: Les llengües dels grecs.*

Wejrum, M. (2024). Högstadieelevers läsning av argumenterande texter. *Forskningspodden, Karlstads universitet, avsnitt 121.* DiVA. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1886695/AUDIO01.mp3>

Övrig (populärvetenskap, debatt mm)

Fredholm, K. (2024). La revitalizasyón del djudeo-espanyol: Kualo pensan los maestros? Aki Yerushalayim. *Revista Kulturala Djudeo-Espanyola*, 45(111), s. 8–12.

Dverstorp, N. (2024). Yngre men inte sämre – om den problematiska språkhistorien. *Research Blog of the Centre for Language and Literature Education (CSL)*, Karlstad University, October. <https://sola.kau.se/cslblog/2024/10/21/yngre-men-inte-samre-om-den-problematiska-sprakhistorien/>

Granström, M. (2024). "Läraren måste heja på barnen att läsa!" *Research Blog of the Centre for Language and Literature Education (CSL)*, Karlstad University, October.

<https://sola.kau.se/cslblog/2024/10/30/lararen-maste-heja-pa-barnen-att-lasa/>

Nilsson, R. & Sundqvist, P. (2024). Hör dataspel hemma i engelskklassrummet? En lärare nyttjar elevers gejmingskunskaper i syfte att bygga ordförråd och öva muntlig engelska. *Research Blog of the Centre for Language and Literature Education (CSL)*, Karlstad University, April. <https://sola.kau.se/cslblog/2024/04/30/hor-dataspel-hemma-i-engelskklassrummet-en-larare-nyttjar-elevers-gejmingskunskaper-i-syfte-att-bygga-ordforrad-och-ova-muntlig-engelska/>

Nissen, A. (2024). Så kan skönlitteratur utveckla elevers kritiska tänkande. *Svenskläraren*. Samma artikel är även publicerad i *Norsklæreren* (2024).

Pramling Samuelsson, I., Magnusson, L. O., Kjällander, S., Palmer, A., Eidevald, C., Williams, P., ... Walldén Hillström, K. (2024). *27 forskare i upprop mot skärmfri förskola*. Förskolan.

Sandlund, E. & Sundqvist, P. (2024). TT FAIR: Forskningsbaserade principer för muntliga språkprov. *Research Blog of the Centre for Language and Literature Education (CSL)*, Karlstad University, May. <https://sola.kau.se/cslblog/2024/05/15/tt-fair-forskningsbaserade-principer-for-muntliga-sprakprov/>

Sangfelt, A. (2024). Automatisk grammatikutveckling – eller inte? *Research Blog of the Centre for Language and Literature Education (CSL)*, Karlstad University, March. <https://sola.kau.se/cslblog/2024/03/28/automatisk-grammatikutveckling-eller-inte/>

Schalley, A.C., Kjellén, M., Tåqvist, M.K., Jamt, A., Krigström, K., Lindström, Å., Malmberg Olsson, S., Rydberg, A.-C., Thorén, C., Österman, M. & Östlund, D. (2024). How do Swedish lower secondary students think and feel about their English? – Studies, skills, and self-esteem in a second language. *Research Blog of the Centre for Language and Literature Education (CSL)*, Karlstad University, May. <https://sola.kau.se/cslblog/2024/05/24/how-do-swedish-lower-secondary-students-think-and-feel-about-their-english-studies-skills-and-self-esteem-in-a-second-language/>

Wejrum, M. (2024). Elever behöver lärarstöd när de läser texter på nätet. *Svenskläraren* 2/3, 2024.

Wijkmark, S., Duek, S., Fredholm, K., & Lindholm, A. (2024). Rum för utveckling? Skolbibliotek i grundskolan. *Research Blog of the Centre for Language and Literature Education (CSL)*, Karlstad University, November. <https://sola.kau.se/cslblog/2024/11/30/rum-for-utveckling-skolbibliotek-i-grundskolan/>